

ვახტანგ ინაური
სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
ახალციხე, საქართველო,
ფილოლოგიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი,
ელფოსტა: vaxtanginauri@gmail.com

მგლის სახე ჯეკ ლონდონის რომანში „ზღვის მგელი“ ქართული კონტექსტით

მოკლე შინაარსი

ჯეკ ლონდონის რომანში „ზღვის მგელი“ ასახული მგლის მეტაფორულად გააზრებული მხატვრული მგელი ლარსენი საყურადღებოა თავისი მკაცრი მატერიალისტური შეხედულებებით, შინაგანი სამყაროთი, გარეგნული აღნაგობით, ძლიერი ფიზიკური და გონებრივი უნარით.

მოქმედებაში, მსჯელობასა და დიალოგებში გამოვლენილი განსაკუთრებული სისასტიკე, მომთხოვნელობა, ლიდერობის ჟინი, დაუნდობლობა ქმნის მგლი ზეკაცის ასოციაციას. მასში, მგლის ბუნება და ხასიათები სახიერდება მისი ქცევით, ეკიპაჟის წევრებთან ურთიერთობით, მათზე ძალისმიერი მოქმედებით და სხვა ქმედებით.

ქართულ მწერლობაში ასახული მგელკაცა ძირითადად ყაჩაღი, მძარცველი და მკვლელია. აქაც მთავარი გმირი გერმან ბაზილი ფიზიკურად ძლიერი, უნარიანი, ინტელექტუალური და ამტანი პიროვნებაა.

ასეთ სახეს ქმნის ალექსანდრე იაშალიაშვილი თავის რომანში „მგლის ბილიკი“, რომელიც შეიძლება შევადაროთ ვულფი ლარსენს და განვასხვაოთ კიდევ.

სხვადასხვა დრო და სივრცე განაპირობებს მათ ფსიქოლოგიურ და სოციალურ სხვაობას. რაც განასხვავებს ჯ.ლონდონისა და ალ. იაშალიაშვილის სამწერლო მეთოდს და ისინი თავიანთი ინდივიდუალური ფორმითა და შინაარსით გვიხატავენ მხატვრულ ტიპებს.

საკვანძო სიტყვები: მგელი, ლარსენი, ვან ვეიდენი, ოკეანე, გემი „აჩრდილი“, საფუარი.

Vakhtang Inauri
Samtskhe-Javakheti State University,
Akhaltsikhe, Georgia,
Doctor of Philology, Associate Professor,
Email: vaxtanginauri@gmail.com

THE IMAGE OF THE WOLF IN JACK LONDON'S NOVEL "THE SEA-WOLF" WITHIN THE GEORGIAN CONTEXT

Abstract

Larsen, a metaphorically reflected artistic wolf in Jack London's novel "The Sea Wolf", is notable for his rigid materialistic views, inner world, outward appearance, strong physical and mental abilities.

The special cruelty, demand, leadership genius, ruthlessness expressed in wolf 's actions, discussions and dialogues creates the association of a wolf. In it, the nature and characters of the wolf are expressed in wolf's behavior, in his relationship with crew members, violent actions against them and other different actions.

The man with a character of the wolf in Georgian literature is mainly a robber and murderer. Here, the protagonist German Basil is a physically strong, capable, intelligent and tolerant person.

Alexander Iashviliashvili creates the same opinion in his novel "Trail of the Wolf", in which the wolf and the creature can be compared and even differentiated.

Different time and space determine their psychological and social differences, that distinguish J. London's and Al. Iashviliashvili's writing method who draw artistic types with their individual form and content.

Keywords: Sea Wolf, Larsen, "Ghost", Weiden, "Yeast", Maud Brewster.

შესავალი: ჯეკ ლონდონის „ზღვის მგელი“ მონოგრაფიულად შესწავლილი და გამოკვლეული არ არის. მის შესახებ ინტერნეტ სივრცეში ფიქსირდება ამბროსი ბიერსის ამერიკელი ლიტერატორის აზრი მგელი ლარსენის შესახებ. ასევე არის ინფორმაცია, რომელშიც ნახსენებია მისი პროტოტიპი, რელურად არსებული პიროვნება.

სხვა რაიმე ნაშრომი ან წერილი არ გვაქვს ლიტერატურულ კრიტიკაში. „ზღვის მგელი“ და მასში ასახული პრობლემატიკა

ფართოა, იგი კვლევის საგანი არ გამხდარა ქართულ ლიტმოდნეობაში. ამდენად, მიზანშეწონილად მივიჩნიეთ გაგვეანალიზებინა რომანის მთავარი გმირის ვულგ ლარსენის სახისმეტყველება, მისი მეტაფორული ფუნქცია ნაწარმოებში. გამოგვეკვლია ლარსენის შინაგანი სამყარო, მისი რელიგიური მრწამსი და ზნეობა. შეგვეჯერებინა ლარსენის ფიზიკური და სულიერი მხატვრული ტიპი ქართულ მწერლობაში ასახულ მსგავს ლიტერატურულ გმირებთან. გაგვერკვია მსგავსება და განსხვავება მათ შორის. გამოგვეკვეთა მგელი ლარსენის ორიგინალობა და განსაკუთრებულობა, მასში ზეკაცის ნიუანსები და მწერლის ჩანაფიქრი მისი მხატვრული ტიპის შექმნის პროცესში.

მეთოდები: ნაშრომზე მუშაობისას გამოყენებულია თეორიული, ემპირიული მეთოდოლოგია, მათ შორის კომპარტივისტული, ანალიტიკური და პრობლემატური კვლევის მეთოდი.

შედეგები: 1. შესწავლილი და გამოკვლეულია მგელი ლარსენის მხატვრული ფუნქცია და მისი ადგილი რომანში „ზღვის მგელი“. სპენსერისა და ნიცშეს თეორიების ფიქსაცია ვულგი ლარსენის პიროვნებაში.

2. გამოკვლეულია რომანის მთავარი გმირის ურთიერთობის საკითხი ეკიპაჟის წევრებთან, დახასიათებულია მხატვრული სივრცე.

3. გაანალიზებულია მგელი ლარსენის პრინციპები, შეხედულებათა სისტემა და ცხოვრების მატერიალისტური ხედვა. წარმოჩენილია მისი პრაქტიკული აზრვნება და საქმიანობა.

4. შედარებულია მგელი ლარსენის სახე ქართულ მწერლობაში ასახულ მგლის მხატვრულ სახეებთან.

5. დახასიათებული და შეფასებულია რომანში ჰემფრი ვან ვეიდენის მხატვრული სახე, მისი ჰუმანიზმი და სიკეთისადმი ერთგულება.

მსჯელობა: მგელი ყოველთვის ფიგურირებდა ადამიანის ცნობიერებაში. ტრადიციულად იგი მშვიდობიანი მოსახლეობის მტრად გაიაზრებოდა. განსაკუთრებით მეცხვარეებისა და მენახირეებს ექმნებოდათ მისგან საფრთხე. თავისი მტაცებლური ბუნებით მან დაიმკვიდრა უარყოფითი და საშიში არსების სახელი ადამიანთა აზროვნებაში.

მწერლობაში მგელი ოდითგანვე მოიხსენიებოდა. მასზე შექმნილია მრავალი პროზაული და პოეტური ნაწარმოები. ერთ-ერთი უძველეს ზეპირსიტყვიერ თხზულებაში „ამირანის თქმულება“ უკვე ნახსენებია მგელი. უფალმა ამირანს დაანათლა მგლის მუხლი, რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ მგელი ძლიერი და ამტანი ცხოველია.

მგელი გვხვდება აგრეთვე, იაკობ ხუცესის „შუშანიკის წამებაში“. რომელშიც ავტორი ვარქსენ პიტიახშს იხსენებს მგლად „მოვიდა მგელი იგი ტამრად“ (ხუცესი, 2004: 51).

ხალხურ ლექსიკაში მგელი გაიაზრება, როგორც ჯანმრთელი, ძლიერი და ხარბი ნადირი: „მგელივით კაცია“, „მგელივით ჭამს და სხვა. ეს გამოთქმები მეტყველებენ, რომ მგელი ადამიანთა საზოგადოებრივ-სამეტყველო ურთიერთობაში მყარად დამკვიდრებული სახე-სიმბოლოა.

მას სხვა მტაცებელ ცხოველებთან შედარებით მეტი შეხება აქვს ადამიანებთან. მათთან ნახულობს იგი საზრდოს. იტაცებს ცხვარს, თხას, ხბოს, კვიცს და სხვა შინაურ ცხოველებს. ამდენად, ისტორიულად ჩამოყალიბდა მგელზე ადამიანის უარყოფითი აზრი.

მგლის სახე ჯ. ლონდონის პროზაში გვხვდება რომანებში „ზღვის მგელი“, „წინაპართა ძახილი“ და „თეთრი ეშვი“. გვაქვს თემატურ-პრობლემატური ანალოგიები ჯ.ლონდონის მიერ ასახულ მგლის სახესთან. რომელთაგან მნიშვნელოვანია ორი ძირითადი ფაქტორი: მგლის მეტაფორული გააზრება ადამიანში და მგელში ადამიანის თვისებებისა და ხასიათების წარმოსახვა.

ამ მიმართულებით საყურადღებოა ჯ.ლონდონის „წინაპართა ძახილი“ და „თეთრი ეშვი“, ხოლო ქართული მწერლობიდან ვაჟა-ფშაველას, „მგელი“, „ამოდის ნათდება“. საკითხი გვხვდება სხვა მწერალთა შემოქმედებებშიც.

ნაშრომის მთავარი პრობლემაა ადამიანში მგლის თვისებების ასახვის გამოკვლევაა ჯეკ ლონდონის „ზღვის მგელსა“ და „ალექსანდრე იასაღაშვილის რომანში „მგლის ბილიკი“. ამ ორ ნაწარმოებებში მთავარი გმირების სახეებია ანალოგიურად დახატული. ჯეკ ლონდონის მგელი ლარსენი და ალ. იასაღაშვილის გერმან ბაზილი (ცაცი მუხრანელი) მეტაფორულად მგელს განასახიერებენ სხვადასხვა მხატვრულ სივრცეში. ლარსენი

ზღვაზე, ხოლო ბაზილი ანუ მუხრანელი ხმელეთზე - ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე.

ისინი მგლური ბუნებით ემსგავსებოდნენ ერთმანეთს. სისასტიკე, დაუნდობლობა, სიძიერე, ამტანობა და სხვა. ლარსენიც ფიზიკურად ძლიერი, მოქნილი, გონიერი და ნაკითხი პიროვნებაა, რომელიც თეორიული მსჯელობითაც ამტკიცებს, რომ ის გზა, რომლითაც ის მიდის, რეალურია, სიკეთე, მარადიული სული მისი აზრით, აბსურდია. ცხოვრებაში ის იმარჯვებს ვინც ძლიერია, ის ნთქავს სუსტებს. ამიტომ მიაჩნიათ, რომ ისეთი უნდა იყოს, როგორც არის.

ანალოგიური სახეა გერმან ბაზილი. იგი კრიმინალური სამყაროს წარმომადგენელია საბჭოურ პერიოდში. მისი სიახლოვე მგელ ლარსენთან დასტურდება „მგლის ბილიკში“. ის კარგად იცნობს ჯ.ლონდონის რომანს და იმ სივრცეს და იმ დროს ნატრობს, რომელშიც და სადაც ცხოვრობდა მგელი ლარსენი.

სხვა მრავალი ფაქტი მეტყველებს მათ ხასიათობრივ ანალოგიებზე. მართალია სხვადასხვა დრო და სივრცე მეტნაკლებად განსხვავებულად წარმოაჩენს მათ პრაქტიკულ საქმიანობას, მაგრამ მგლური ბუნება, მათ შინაგან სამყაროში, გონებასა და სულში არსებული მგელი აერთიანებს როგორც მსგავს მხატვრულ სახეებს.

ჯეკ ლონდონის რომანში მთავარი გმირი მგელი ლარსენი სიუჟეტის განვითარებაში ჩნდება ლიტერატორის ვან ვეიდენის მის გემზე მოხვედრის შემდეგ. ეს ორი სრულიად განსხვავებული ადამიანი ერთმანეთთან, ბუნებრივია, ვერ დაამყარებენ კეთილ ურთიერთობას, მათ შორის კონტაქტები გემზე საქმიანობით არის განპირობებული. მაგრამ დიალოგების დროს მათი შეხედულებების, აზრებისა და შინაგან სამყაროთა შორის დიდი სხვაობა ვლინდება. გემზე სტატუსიც სხვადასხვა აქვთ. ლარსენი კაპიტანია. გემი მისი საკუთრებაა, ხოლო ვეიდენი რომელსაც კნინობითი სახელი ჰქმნია უწოდა - ლტოლვილია, ჩამირული სამგზავრო გემი, მარტინესიდან“. ერთის მხრივ მგელმა ლარსენმა ის გადაარჩინა ოკეანეში დახრჩობას, რისთვისაც მადლობას იმსახურებს, ხოლო მეორეს მხრივ, მსახურად დაიყენა და ამცირებს. მიუხედავად ამისა მათ საერთო აქვთ განათლება, ლიტერატურისა და ფილოსოფიის სიყვარული. მგელი ლარსენი

ფიზიკურად ბევრად აღემატება ვეიდენს. ის უძლიერესი მამაკაცია. „ტანმალლი - ხუთი ფუტი და ათნახევარი დიუმი. მკვრივი აღნაგობის მამაკაცს განიერი მხრები და მაღალი მკერდი ჰქონდა. ძარღვიანი, მოქნილი კაცი იყო. ველური მძვინვარე ძალა, რომელიც სიცოცხლის საწყისია, ცხოვრების არსია (ლონდონი, 1971: 19-20).

მისი ზღვარს გადასული ძალა შეიძლება ყოველ წამს ამოთხრილიყო და ვაი მას ვის დაატყდებოდა თავს. როგორც პერსონაჟი ლიჩი უყვებოდა ვეიდერს, მგელმა ლარსენმა „მუშტის ერთი დარტყმით ერთ კაცს გააცხებინა სული“ (ლონდონი, 1971: 53). მის წინააღმდეგ აჯანყების დროს ათ-თხუთმეტ კაცს სძლია და წიხლის კვრით გადმოყარა კიბიდან.

უსაზღვროდ ძლიერი პიროვნებაა მგელი ლარსენი, ადამიანებს თავისი ძალითა და ენერგიით უფრო მეტად აღემატებოდა, ვიდრე მგელი ფაუნის სხვა ცხოველებს.

ლარსენის ასეთი ძლიერი და სრულყოფილი სახე ზეკაცის ნიშნებს შეიცავს. ნიცშეს ზეკაცის თეორიის ნიუანსები უდაოდ ჩანს ვულფი ლარსენის სახეში. მისი ზებუნებრივი ძალა და ზეადამიანური უნარები ამაზე მიგვანიშნებს.

ამ ფაქტს ადასტურებს ამერიკელი ლიტერატორი ამბროსი ბაერსიცი: „ლონდონი თავის მოთხრობაში მიზნად ისახავდა, იერიში მიეტანა ნიცშეს სუპერ ადამიანის ფილოსოფიაზე“ (2024: ka.m.wikipedia.org).

ლარსენი ამავე დროს ძალიან ლამაზი მამაკაცი იყო. მწერალი მოთხრობელის ვან ვეიდენის მეშვეობით ახასიათებს მის იერ-სახეს: „მგელ ლარსენს საოცრად ლამაზი მამაკაცური სახე ჰქონდა, წმინდად გაპარსულ სახეზე ყველა ნაკვთი, ასე ნათლად მოუჩანდა, კამეაზე ამოკვეთილი გეგონებოდათ. მზისა და მარილიანი წყლისგან ხორბლისფერი სახე მუქი ბრინჯაოსფერი გახდომოდა. ეს ველურ იერს აძლევდა, მშფოთვარე ცხოვრებასა და სტიქიასთან დაუცხრომელ ბრძოლაზე მიუთითებდა და ისედაც ლამაზს უფრო მიმზიდველს ხდიდა.

მგელი ლარსენი ულამაზესი კაცი იყო... ბიწიერების, ბოროტების ან რაიმე შეცოდების კვალი ამ კაცის სახეს არ აჩნდა“ (ლონდონი, 1971: 90).

ჯ.ლონდონის მიერ დახატული პერსონაჟი გარეგნობით უდაოდ დადებითი გმირის შთაბეჭდილებას ტოვებს, მაგრამ

მთავარი და მნიშვნელოვანი მისი სულიერი სამყაროა, მისი შინაგანი მრწამსი, რომელიც პიროვნების ქმედებასა და აზროვნებას განსაზღვრავს. ამ მხრივ ლარსენი სრულიად განსხვავებული სახეა. მისი მსგავსი მწყობრი ლოგიკური და რეალისტური ცხოვრებისეული ხედვა იშვიათად ფიქსირდება მხატვრულ ლიტერატურაში. „მისი სხეულის წიაღში მთვლემარე გონებრივი თუ სულიერი უზარმაზარი ძალის შეგრძნება რჩებოდა. მისი ძლიერი, რაღაც არაბუნებრივად ძლიერი ყვრიმალის ძვალი, ყბა, მაღალი შუბლი, ამოზნექილი წარბზედა რკალი, თითქოსდა თვალით უხილავ, მათ მიღმა მიფარულ სასიცოცხლო ენერგიასა თუ სულის სიდიადეზე მეტყველებდნენ“ (ლონდონი, 1971: 24).

მწერალი გმირის იმ ფიზიკურ ნიშნებზე საუბრობს, რომლებიც წარმოაჩენენ ადამიანის გონიერებას, ნიჭსა და ინტელექტუალურობას. ვან ვეიდენტან დიალოგებში ნათელი ხდება, რომ გემის კაპიტანი, რომელიც გამუდმებით ბრძოლაშია, ნაკითხი, წიგნი და მცოდნე პიროვნება ყოფილა. მას კაიუტში მეტად საინტერესო წიგნები ჰქონდა „შექსპირი, ტენისონი, პო, დექუინსი, დარვინის ნაშრომები, კემბრიჯში გამოცემული ბრაუნინგის სრული კრებული“ ...

ეს საზარელი ადამიანი არც ისეთი უვიცი და ბეცი ბრიყვი იყო“ (ლონდონი, 1971: 45).

ალ. იასაღაშვილის გმირი ყაჩაღი და ავაზაკი გერმან ბაზილიც განათლებული და მოაზროვნე პიროვნებაა. ამ მხრივ ამ ორი სხვადასხვა მწერლის პერსონაჟები ერთმანეთს ჰგვანან, მიუხედავად მათ მიერ გავლილი გზისა და საადმზრდელო გარემოსა და ცხოვრების პიროვნების სხვადასხვაობისა.

ჯ.ლონდონი რეალისტურად ხატავს მგელი ლარსენის მხატვრულ სახეს. მეზღვაურობა, ცურვა ათლეტურ ტანს აყენებს. ის კი ბავშვობიდან ოკეანეში ცურავს. შესაბამისად შესაშური აღნაგობა ექნება. მეორე მხრივ ასეთი ფიზიკური ტიპის ადამიანები ამოზნექილი მკერდით ამპარტავანი და პატივმოყვარე ადამიანებად არიან მიჩნეული ფსიქოლოგების მიერ. ისინი თავდაჯერებულები, ქედმაღლები ნებისყოფიანი და ნიჭიერები არიან. სწორედ ასეთი ტიპია მგელი ლარსენი. რომელიც თავის ხასიათებს ავლენს პრაქტიულ ცხოვრებაში და მტკიცედ იცავს თავის პრინციპებსა და შეხედულებებს.

მის შინაგან სამყაროს მწერალი პერმანენტულად წარმოაჩენს, როგორც ჰემფრი ვან ვეიდენტან საუბარში, ისე მოქმედებაში და ეკიპაჟის წევრებისადმი დამოკიდებულებაში.

თავის გარეგნობაზე ლარსენი სხვა შეხედულებისაა.

„ეს სხეული ღმერთს გამოსაყენებლად შეუქმნია. კუნთები იმისთვისაა, რომ მიიტაცოს, დაგლიჯოს გაანადგუროს ყველა სულდგმული, რომელიც კი ჩემსა და ცხოვრებას შუა დგას“ (ლონდონი, 1971: 128). „ფეხები იმისათვის გამოუგონიათ, რომ მტკიცედ დადგეს მიწაზე, ხოლო ხელები, კბილები და ბრჭყალები - საბრძოლველად, სხვის მოსაკლავად, რათა შენ არ მოგკლან“ (ლონდონი, 1971: 128).

ასეთ ფუნქციას აკისრებს მგელი ლარსენი თავის სხეულს, რომელიც ხიბლავდა ვან ვეიდენს თავისი სისრულითა და სრულყოფილებით ღმერთის დარად მიაჩნდა.

მოყვანილი ციტირებიდან ნათლად ჩანს, რომ მგლური მისწრაფებაა ლარსენის მოქმედების პრინციპი. რომ მისთვის ბრძოლა არსებობისთვის უპირველესი მიზანია ცხოვრებაში. აქ არ ჩანს მშვიდობიანი თანაარსებობა, თანასწორობა. შეთანხმებულობა და სამართლიანობა. ამდენად, მწერლის მიერ მინიჭებულ მეტაფორულ ეპითეტს „მგელი“, ლარსენი თავის ცხოვრებაში, მსჯელობასა და მოქმედებაში, ამართლებს.

მას არ სწამს სულის უკვდავება, ამდენად მისთვის ეს ცხოვრება წარმავალია. ამიტომ ვიდრე არსებობს უნდა მოიხვეჭოს, იშვოს, უკეთ იცხოვროს, იკვებოს და ა.შ. ეს ყველაფერი სხვების, მასზე სუსტების, მასზე მცირეთა „შთანთქმის“ ხარჯზე უნდა შესძლოს. მისი აზრით, „ცხოვრება ამაოებაა! საფუარის მაგვარი, დიდი შთანთქავს მცირეს, რათა კვლავაც და მარადის შეინარჩუნოს დუღილი, მოძრაობის უნარი და ძალა. ძლიერი ნთქავს უღონოს, რათა შემოინახოს სიმტკიცე და ცხოველმყოფელობა. ის ვისაც ბედი უღიმის, მეტს ჭამს და დიდხანსაც დულს, აი მთელი ფილოსოფია“ (ლონდონი, 1971: 47).

აქ ჩანს სპენსერის ფილოსოფიური ნააზრევი, რომელიც კარგად იცის მგელმა ლარსენმა. ამ ფილოსოფიის მიხედვით ძლიერნი იმარჯვებენ სუსტზე, მაგრამ ეს სპენსერისთვის იდეალური არ არის, ეს იმ პერიოდის ამერიკული ცხოვრების ფილოსოფიური გააზრებაა, მაგრამ ის ჰუმანიზმს აღიარებს,

როგორც უმაღლეს კატეგორიას ადამიანთა საზოგადოებაში, მაგრამ ლარსენი ფილოსოფიას მთლიანად არ იღებს. ის არჩევს მისთვის მისაღებ დებულებებს და ცნებებს. მათ ახორციელებს თავის საქმიანობაში. მისი აზრით ყველა ცდილობს და ოცნებობს მეტი მიითვისოს „როგორმე უკეთ მოაწყონ ცხოვრება, რათა საშუალება ექნეთ გამარცვონ და სისხლი გამოსწოვონ თავიანთ მოძმეებს. ჩვენცა, თქვენცა და მეც ასეთები ვართ. განსხვავება არაა ჩვენსა და მათ შორის, გარდა იმისა, რომ ჩვენ უფრო მეტსა და უკეთესს ვჭამთ. ახლა მე ვნთქავ იმათ და გნთქავთ თქვენც“ (ლონდონი, 1971: 48).

ეს პროცესი არ ხიბლავს მგელ ლარსენს, ჭამაზე, დანაყრებულ ცხოვრებას ის ღორობას უწოდებს და ამდენად ასეთი ცხოველური მიდრეკილების ადამიანები არ შეიძლება მაღლიერები იყვნენ, ლარსენის მიხედვით შეუძლებელია მათი სული უკვდავი იყოს. „ეს ქვეყანა - მისი აზრით - ისევა სავსე ბოროტებით, როგორც ზღვა მოძრაობით“ (ლონდონი, 1971: 83).

ნათლად ჩანს, რომ ლარსენს ცხოვრებაზე უარყოფითი შეხედულება აქვს, მაგრამ სხვაგვარად არ შეუძლია იარსებოს. სხვაგვარად ის დაიდუპება, მსხვერპლად იქცევა დომინანტი პიროვნებად კი. რადგან თუ სხვა არ შთანთქმე, ვერ იცოცხლებ. ამიტომ ასეთი სიცოცხლე მას არარაობად მიაჩნია. „სიცოცხლე ჩირად არ ღირს, ყველაზე უიაფეს საგანზე უფრო უიაფესი რამაა (ლონდონი, 1971: 64).

ლარსენი კიდევ უფრო აფართოვებს თავის ხედვას ცხოვრებაზე, უფრო მეტი არგუმენტი მოჰყავს ვეიდენთან საუბარში და უფრო უარესად აფასებს მას: „ძალა ყოველთვის მართალია და ის არის ყველაფრის თავი და თავი. სუსტი კი - დამნაშავე. ძლიერება სიკეთეა, სისუსტე კი - ბოროტება“ (ლონდონი, 1971: 73).

მისი ახსნა ცხოვრების ფილოსოფიისა თავისი ქმედებიდან გამომდინარეობს; თვითონ ძლიერია, უნარიანი, გონიერი და ამიტომაც ბატონობს თავის გემზე. მეორეს მხრივ კი, მისი ფილოსოფია მხოლოდ გემზე და გემის ეკიპაჟზე ახდენს გავლენას. იგი თავისებურად მართალია, რომ ასეთი სიმკაცრით მართავს გემსა და მის ეკიპაჟს. გაშლილ ოკეანეში ვერ გადარჩება გემი, ვერ გაუძლებს იგი შტორმს, ქარიშხალსა და ჩაწოლილ ნისლს, თუ

დროზე არ მოაწესრიგე და დროზე არ მართე გემის აღჭურვილობა სტიქიის შესაბამისად. დროზე უნდა დაუშვა აფრები, დროულად უნდა მართო შტურვალი ქარის მიმართულებიდან გამომდინარე. დროზე უნდა ამოტუმმო გემზე ნიაღვარად გადმოსული წყალი. რაც კაპიტნის ხელმძღვანელობით ხდება. მან ყველაზე მეტად იცის როგორ მოემზადოს და როგორ მოამზადოს ეკიპაჟი სტიქიასთან საბრძოლველად. ამდენად, მისი სიმკაცრე გამართლებულია ოკეანეში ნაოსნობის პირობებიდან გამომდინარე, ხოლო რაც შეეხება უხეშობას ეკიპაჟთან და ეკიპაჟის წევრებს შორის, ეს გემზე ყოფითი ურთიერთობისა და საქმიანობით არის განპირობებული. ასეთი ურთიერთობა სხვა სანავიგაციო გემზეც გვხვდება სათავგადასავლო რომანებში. როცა საკითხი სიკვდილ-სიცოცხლეს ეხება, როცა კაპიტნისა და ეკიპაჟის მოქმედებაზეა დამოკიდებული ჩადირება გემი თუ თავს დააღწევს სტიქიას, ასეთ დროს თავაზიანობაზე ლაპარაკი და ეთიკური ნორმების დაცვა შეუძლებელია. რთულია აბოზოქრებულ ოკეანეში ფსიქოლოგიური წონასწორობა და სიმშვიდე შეინარჩუნო და საუბრის ეტიკეტი დაიცვა, რასაც ყველაზე მეტად ისევ კაპიტანი მგელი ლარსენი ახერხებს, ხოლო სხვა ეკიპაჟის წევრთა მოქმედება კაპიტნის პოზიციებიდან და ბრძანებებით იმართება. ამიტომაც გემი „აჩრდილი“ ყოველთვის იოლად უმკლავდება ოკეანის მრისხანებას.

მგელ ლარსენს აქვს დიდი საზღვაო გამოცდილება, ნიჭი და უნარი მართოს გემი და გამოიყვანოს გემიც და ეკიპაჟიც გაჭირვებიდან. ერთი წუთითაც არ შეიძლება ზღვაზე ყურადღების მოდუნება. ყოველთვის უნდა აკონტროლებდეს კაპიტანი ოკეანის ზედაპირს. შეუძლებელია გათვალა, როდის ამოვარდება შტორმი. ამდენად კაპიტანი ძლიერი, გონიერი და გამოცდილი უნდა იყოს, მისთვის თავდავიწყება, ქეიფი დათრობა დაუშვებელია, ამიტომაც „მგელი ლარსენი“ არ ითვრებოდა, თუმცა კი ჯამს ჯამზე ცლიდა“(ლონდონი, 1971: 72).

ასეთივე ამტანი, გონიერი და ძლიერი ლიდერები არიან ქართულ მწერლობაში ასახული „მგელი“ გერმან ბაზილი და ხუჩბაროვი. ისინიც მტკიცე, მობილუბებული, გამოცდილი და გონიერი მეთაურები არიან. გერმან ბაზილს ვერაფრით ვერ ჯაბნის მილიციის ძლიერი და დაუღალავი თანამშრომელი ხუტა

გაწერელია, რომელსაც მიზნად ჰქონდა ბაზილის დათრობა, მაგრამ მან აქეთ დაათრო მილიციელი და რევოლვერის ნაცვლად მოღუნული რკინა ჩაუდო პორტუპეში. მათ თავისი პროტოტიპები ჰყავდათ ცხოვრებაში, მათ შორის მგელ ლარსენს კაპიტანი ალექს მაკლეინი, რომელსაც წიგნაკში მგლის გამოსახულება ჰქონდა.

მგელ ლარსენს ორი პრინციპი აქვს „მისწრაფება შეჭამოს და მისწრაფება არ შეაჭმევინოს თავი (ლონდონი, 1971: 74). მისთვის უცხოა ალტრუიზმი. ამ ტერმინს სპენსერის შრომებიდან იცნობს, მაგრამ არ აღიარებს ამ სიტყვების სპენსერისეულ მნიშვნელობას, რომლის მიხედვით „უმაღლესი ქცევის იდეალის იმპერატივი იყო“ (ლონდონი, 1971: 76).

სხვაზე ზრუნვა, სხვისთვის თავის დადება აბსოლუტურად მიუღებად მიაჩნია, არა მარტო გარეშეთათვის, არამედ მისთვის „შვილებისთვისაც რაიმე მსხვერპლის გაღება ამორალიზმია“ (ლონდონი, 1971: 79).

ასეთი მკაცრი პრაგმატული და ეგოისტური მატერიალიზმი ნაკლებად გვხვდება ევროპულ და მით უფრო ქართულ ფილოსოფიურ აზროვნებაში. მგელი ლარსენის მიერ გავლილი ცხოვრების გზის ობიექტური ანალიზის შედეგად შეიძლება გავარკვიოთ, თუ როგორ მივიდა მგელი ლარსენი ასეთ შეხედულებათა სისტემამდე. რამ გააპირობა მასში ატავიზმის ასე მყარად ჩამოყალიბება.

მისი ცხოვრების გზა ათი წლის ასაკიდან დაიწყო. ღარიბი, რიგითი დაბალი სოციალური ფენის ოჯახში დაიბადა და სიღარიბეში გაიზარდა.

რა თქმა უნდა სიღარიბე საფუძველი არ არის მკაცრი და დაუნდობელი პიროვნებად ჩამოყალიბებისთვის. ბევრი ჩვენი სასიქადულო მამულიშვილი დაიბადა და გაიზარდა ღარიბ ოჯახში, თავად ჯეკ ლონდონიც ასეთ პირობებში გაიზარდა, მაგრამ მსოფლიო მამულებს უდიდესი მწერალი გახდა და პირიქით გერმან ბაზილი ფუფუნებაში გაიზარდა და ყაჩაღი, მგელი და მკვლელი ჩამოყალიბდა მისგან.

აქ მნიშვნელოვანია არა მარტო ოჯახი, არამედ ის სივრცე და ის ადამიანური ურთიერთობები, რომელშიც ყალიბდება მოზარდი. (ეს საკითხი ცნობილია პედაგოგიკურ მეცნიერებაში).

მგელი ლარსენი აღიზარდა და ჩამოყალიბდა გემზე, არაადამიანურ პირობებში და მისი მომავალი გონებრივი და ფიზიკური სახე იშვა და განვითარდა უფროსებისაგან მხეცური და სადისტური დამიკიდებულებით.

ის ვან ვეიდენტან საუბარში იხსენებს თავის წარსულს, ბავშვობას და ყრმობას: „ბავშვობაში სიმწრის მეტი არაფერი მინახავს! რომ მშობიდა და მწყუროდა და პირში ხემსი ჩასადები არაფერი მქონდა დაგვით და წვით მოპოვებული თევზის გარდა.

ათი წლის უვიცი და წერა - კითხვის უცოდინარი ღლაპი კაბულუტის ძველის ძველ გემზე იუნგად ვმუშაობდი. საჭმლის მაგიერ სალაფავს ვთქვლეფდი და ურთიერთობის და გაგებინების საშუალება გათენებიდან დაღამებამდე ენა კი არა წიხლი და მათრახი იყო. შიში, სიძულვილი და ტკივილი იყო სულის საკვები და ერთადერთი საზრდო“ (ლონდონი, 1971: 92).

ასეთ პირობებში აღზრდილი ბიჭი, რომელიც დაკაცებამდე ამ რეჟიმში იყო მოქცეული და აქვე გახდა უფროსი მეზღვაური. თავისი სიბეჯითით, ნიჭითა და უნარით მიაღწია კაპიტნობის სტატუსს. რა თქმა უნდა ცხოვრებასა დაზღვაოსნობას იმ წესებით გააგრძელებდა, როგორითაც აღიზარდა, როგორი ჩვევებიცა და ხედვაც გამოუმუშავდა ბავშვობიდან ზრდასრულობამდე.

მისი ცხოვრების მაგალითიდან ჩანს, რომ გემებზე ისეთი ტრადიცია ბატონობდა, როგორიც გაიარა მგელმა ლარსენმა და ამავე ტრადიციას აგრძელებდა იგი თავის გემზე.

ასე იშვა, გაიზარდა და გაბატონდა თავის გემზე მგელი ლარსენი „სიკვდილი ლარსენი“ (ლონდონი, 1971: 93).

მისი პრინციპია თავისუფლება, დამოუკიდებლად სხვებისგან დაუხმარებლად ცხოვრება, ასეთია თვითონ და ამავეს მოითხოვს სხვებისგანაც. მას არ მოსწონს, რომ შვილები მშობლების ხარჯზე ცხოვრობენ. ის კატეგორიულად აყენებს საკითხს, რომ ადამიანმა ქალია თუ კაცი, თვითონ უნდა ირჩინოს თავი, თავისი შრომით უნდა მოიპოვოს საზრდო, თავისი მცდელობით უნდა შექმნას ცხოვრება და კარიერა. ამასვე მოითხოვს ცნობილი ლიტერატორი ჰემფრი ვან ვეიდენისგან, რომელსაც მის გემზე მოხვედრის შემდეგ პრაქტიკულ, ლიტერატორისთვის, შეუფერებელ სამუშაოს ავალებს.

ასეთი მიდგომით გარდაქმნა ლარსენმა ჰემფრი ვან ვეიდენი, რომელსაც საყვედურობდა, რომ მამის კისერზე ცხოვრობდა. ამიტომ მას ამუშავებდა იუნგად, მზარეულად და ბოლოს კაპიტნის თანაშემწედ დანიშნა. მისი გამოთქმით ჰემფრი, მან, “თავის ფეხებზე დააყენა“, ანუ დამოუკიდებლად მოქმედება და პრაქტიკული ცხოვრება შეაძლებინა. სუსტი და ნებივრად გაზრდილი ინტელიგენტი, გაკაჟებულ, ძლიერ და მოხერხებულ კაცად იქცა, როგორც მ. ჯავახიშვილის ელიზბარი, რომანში “თეთრი საყელო“. სწორედ ლარსენის მკაცრი მეთოდების მეშვეობით ათვისებულმა საზღვაოსნო ჩვევებისა და გამოცდილების წყალობით დაადწია ვან ვეიდენმა თავი, მგელი ლარსენი გემზე, პრაქტიკული გააზრებით, ტყვეობას და ასევე შეძლო დაზიანებული და ანამოტეხილი “აჩრდილის“ შეკეთება და ამავე გემით დაბრუნება ხმელეთზე. ასე, რომ მგელი ლარსენის სისასტიკეს და მომთხოვნელობას თავისი დადებითი შედეგებიც ახლავს, უარყოფით ზეგავლენასთან ერთად.

ერთი მხრივ ლარსენის მგლობა შეიძლება აიხსნას საზღვაო ნაოსნობის პირობებით, რაც გულისხმობს სიკვდილისა და გემის ჩადირვის მუდმივ საფრთხეს. მაგრამ მეორე მხრივ ეცემა და ქვეითდება ადამიანური ზნეობა. მხეცური სისასტიკე თრგუნავს პიროვნებაში სიკეთისა და ჰუმანიზმის პრინციპებს, ილახება მეგობრობის, კოლეგიალობის შეგნება, იდევნება სულიერება და გემზე ისადგურებს ცივი, მატერიალისტური ცხოვრების წესი. მგელ ლარსენს არაფრად მიაჩნია ადამიანური მორალი, სიკეთე, სხვისადმი დახმარება. მას არც ღმერთი სწამს და არც ადამიანი. თავისი თავიც მას მიაჩნია ყოფითი ცხოვრების, ჭამა-სმის, მისი სიტყვებით “თქვლეფის“ და “ღორბის“ აპოლოგეტად. მისთვის არ არსებობს ადამიანის სულის მარადიულობა. სვამს კითხვას: რატომ უნდა იყოს ადამიანის სული უკვდავი? “რა უკვდავება დაიმსახურეთ თქვენ ამ ქვეყნად?“ (ლონდონი, 1971: 49). ამ კითხვაზე ჰემფრი ვერ პასუხობს.

ლარსენი საუცხოოდ გადმოსცემდა თავის ნააზრევს. (იგი დიდებული ინგლისურით ლაპარაკობდა).ის მიმართავს ვან ვეიდენს: “ჩემს თვალებში თქვენ ხედავთ გონიერებას, ცხოვრების, როგორც სიცოცხლის არსებობის შეცნობის უნარს და ეგ არის სულ. თქვენ ვეღარ ხედავთ ამ სიცოცხლის უსასრულობას“. (ლონდონი,

1971: 47). მას მოსწონს მილიტონის “დაკარგული სამოთხე“, ლუციფერის აზრები. მისი ინტელექტი თავისებურად იაზრებს ლუციფერის დებულებას- “ცაში მონობას ჯოჯოხეთში მეფობა მიჯობს“ (ლონდონი, 1971: 28). ამიტომაცაა, რომ მის გემზე მოხვედრილი ქალი მოდ ბრუსტერი მას ლუციფერს უწოდებს. რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ პოეტესამ მასში სატანური საწყისი დაინახა, რომელთანაც არც ჰემფრსა და არ მოდ ბრუსტერს არანაირი საერთო არ ჰქონდათ „ ამ კაცთან შეხების არცერთი წერტილი არ გამაჩნდა“ (ლონდონი, 1971: 63)- ამბობს ლარსენის შესახებ ჰემფრი ვან ვეიდენი. ჰემფრს უძნელდება მგელი ლარსენი ადამიანად აღიქვას. ამას ლარსენის მისეული შეფასებაც მოწმობს: “ჩემს წინ იდგა ტყის ნადირი - მგელი, მგელი, მშვიერი მგელი. მგელი ღმუილით წამოვიდა ჩემკენ“ (ლონდონი, 1971: 78).

ლარსენის აზრით “ცხოვრებას არავითარი ფასი არა აქვს იმის გარდა, რასაც თავად ანიჭებს თავს“ (ლონდონი, 1971: 65). იგი საყვედურობს ჰემფერის, სულის უკვდავებას ქადაგებთ და სიკვდილის გაგონებაზე ელეთმელეთი მოგდიოთ“ (ლონდონი, 1971: 83). ასეთ რეალისტურ და მკაცრ აზრს ვერაფერს დაუპირისპირებს ვეიდენი. სიკვდილის ყველას და მასაც ეშინია, რაც სულის უკვდავებას ასეთ ადამიანთა რწმენაში ეკვის ქვეშ აყენებს. მას არანაირი განათლება არა აქვს. მისი ყოველი დებულება თავისი ნაფიქრი და ნააზრევია, “არც შემიხედავს სკოლაში, ჩემით დამჭირდა გზის გაგნება“ (ლონდონი, 1971: 89) - ეუბნება ლარსენი ჰემფრის. ასეთივე შეხედულება აქვს ლარსენზე ეკიპჟის წევრს ლიჩის. იგი ჰემფრის ეუბნება: “ტყუილა კი არ ემახიან მგელს! მგელია, მგელია და იმიტომ, ნამდვილი მგელი“ (ლონდონი, 1971: 53). მისი აზრით, იზადებიან გულბოროტი ადამიანები, მაგრამ “ამ კაცს სულ არა აქვს გული, მგელია, მგელი“ (ლონდონი, 1971: 53). ასევე მგლური იმიჯი აქვთ ეკიპაჟის წევრებს, განსაკუთრებით მონადირეებს, რომლებსაც ჰემფრი მგლების ხროვას ადარებს; “თვალი მოვავლე გაბოროტებულ მხეცთა სახეებს“ (ლონდონი, 1971: 126) - ამბობს იგი, ლარსენის წინააღმდეგ შეთქმულ მონადირეებზე. რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ გემზე მგლური განწყობილება სუფევს, მხეცური იმიჯი სჭარბობს ადამიანურს. ეკიპაჟის წევრების უმრავლესობა მგელ ლარსენს მგელივით ეპყრობა და რომ დასძლიონ, დაამარცხონ, მგლებივით გაგლეჯენ

მას. რასაც გვაფიქრებინებს ჰემფრი ვან ვეიდენის ნარატივი მათ შესახებ.

მგელი ლარსენი საკუთარი პრინციპების დასასაბუთებლად თავისი განათლების წყალობით, დამაჯერებელი არგუმენტებისა და ლოგიკური აზროვნების გარდა ბიბლიასაც იშველიებს, რაც იმას მოწმობს, რომ ბიბლიას კითხულობს. სწორედ ბიბლიიდან წაუკითხა ჰემფრის და უმტკიცებს, რომ სიკვდილი არყოფნაა და მკვდრები აღარაფერს წარმოადგენენ. “ვინაიდან ცოცხალნი სცნობენ რამეთუ მოკვდებიან, ხოლო მკვდარნი არა არიან მეცნიერ არა რაისა და არა რაის მათდა მერმეცაა სასყიდელი. რამეთუ დავიწყებულ არს სახსენებელი მათი (ლონდონი, 1971: 97).

მოცემულ ციტატაში სული საერთოდ ნახსენები არ არის და ამდენად მხოლოდ სხეულზე მსჯელობს ბიბლიის ავტორი თუ სულზეც, რთულია ამ ის გარკვევა, ეს სხვა საკითხია. მაგრამ ლარსენი ხაზს უსვამს, რომ სიკვდილი არყოფნაა და მკვდარს არაფრის უნარი და ცნობიერება არა აქვს. ამიტომ მისი აზრით, “ცოცხალი ძალდი სჯობს მკვდარ ლომს“ (ლონდონი, 1971: 103). მას არაფრად მიაჩნია სული. არავითარი კავშირი არ არის. “რა შუაშია ადამიანის სული, მთავარია წადილი, სურვილი! სურვილი წყვეტს ყველაფერს“ (ლონდონი, 1971: 213) - უმტკიცებს იგი ჰემფრის თავის აზრს.

მგელი ლარსენი თავისი მრწამსის ერთგულია სიკვდილის წინაც. იგი ჰემფრის, რომელიც ცდილობს ლარსენის გემი შეაკეთოს და დაბრუნდეს სამშობლოში, ობიექტურად აფასებს. აქებს კიდევ მის მოქმედებას, თვლის, რომ ჰემფრი საკუთარ ფეხებზე დგას. ამიტომ ეუბნება ვან ვეიდენს: “შეგიძლიათ მამათქვენს დაუბრუნოთ ფეხები საფლავში“ (ლონდონი, 1971: 130).

იგი ვეიდენს ყოველთვის თქვენობით მიმართავს, მას ისე არ ეპყრობა როგორც სხვებს, ჩანს, რომ მას ისინი მგლებად მიაჩნია და ადექვატურად ექცევა მათ. იგივე “ლიჩში მეტისმეტად მებრძოლი მხეცი ჩაბუდებულიყო“ (ლონდონი, 1971: 132). ასევე გამოიყურებიან სხვებიც.

მგელი ლარსენი კარგად ხედავს, რომ ვეიდენი ჭეშმარიტად კულტურული, განათლებული და ნამდვილი ჯენტლმენი კაცია. ამდენად, ის მას მისგან განსხვავებულ იდეურ მოწინააღმდეგე პიროვნებად მიაჩნია და არა მხეცად და მტრად, როგორც ჯონსონი,

ლიჩი, კუკი და სხვები. მხედველობადაკარგული სასიკვდილოდ განწირული მგელი ლარსენი თავის გემზე შეპარულ ჰემფრის ნაბიჯების ხმით და მზის შუქჩრდილით შეიცნობს, იგი სუნთქვით შეიცნობს ვეიდენტან ერთად გაქცეულ მოდის, რითიც დასტურდება, რომ მას მგლის ყნოსვა და გონებრივი ალლო არ დაუკარგავს. ამდენად ის კვლავ საშიშია ჰემფრისთვის. იგი იძულებულია რევოლვერი გამოიყენოს, მაგრამ ვერც ამით გატეხა ლარსენის ნებისყოფა. იგი ვეიდენს ეუბნება: “თქვენი თავით ბოლომდეე პირობითი მორალი გაცილებით უფრო ძლიერია, ვიდრე თავად თქვენ. იმ ხალხის ცრურწმენებისა და იმ წიგნების ცრუ აზრების მონა ხრთ, ვისაც იცნობთ და რაც წაგიკითხავთ“...“თქვენი ფილოსოფიისა და ჩემი შეგონებების მიუხედავად, ეს აზრები ნებას არ გაძლევთ მოკლათ შეუთარაღებელი , უმწეო კაცი“ (ლონდონი, 1971: 260).

ჰემფრი ვან ვეიდენი თავისი მორალისა და კაცური პრინციპების ერთგული რჩება, იგი ჰუმანიზმით მგელ ლარსენზე მაღლა დგას. ამიტომაც ამ დაპირისპირებაში უსისხლოდ და ძალადობის გარეშე იმარჯვებს. მიუხედავად იმისა, რომ ის აგრძნობინებს ლარსენს მის უძლურებას “ბატონო ლარსენ, - მიმართავს იგი დაუძლურებულ დადამბლავებულ კაპიტანს, - საფუარის ის ნაგლეჯი აღარა ხართ, ოდესრაც რომ ყოფილხართ. ახლა ვეღარ შეძქამთ და ვერ შემახრამუნებთ, საფუარი ჩავარდა, გადამჟავდა, თქვენ დაპატარავდით, ახლა მე გადაგცლაპავთ“ (ლონდონი, 1971: 272).

ამ სიტყვების მიუხედავად ჰემფრი თვლის, რომ მგელი ლარსენი მტკიცე პიროვნებად რჩება და სიცოცხლის უკანასკნელ წუთებშიც თავისი პრინციპების ერთგულია. ამას მოწმობს ლარსენის მისამართით ნათქვამი მისი სიტყვები:“ შეუპოვარი და დაუცხრომელი მგელი ლარსენი, -საკუთარ სხეულში დატყვევებული მგელი ლარსენი, არ შეცვლილა, იგი კვლავაც ის შეუპოვარი, დაუცხრომელი ადამიანი, დაუთრგუნველი და საშიში მგელი ლარსენი გახლდათ“ (ლონდონი, 1971: 291).

ჰემფერის ეს აზრი დასტურდება ლარსენის სიტყვებით, რომელიც მან სიკვდილის წინ წარმოთქვა: “მე ვიღიმები, როგორც ხედავთ, მე ჯერ ისევ საფუარის ნაგლეჯი ვარ“ (ლონდონი, 1971: 297).

ხოლო ლარსენის რწმენას სულსა და საიქიოზე მოდი ბრუსტერის კითხვაზე სულის უკვდავების შესახებ, ვლინდება მისი ერთსიტყვიან პასუხში “სისულელეა“ (ლონდონი, 1971: 228).

ბუნებრივია ასეთი უკუღმართული შეხედულებების ადამიანთან ჰემფრი ვაიდენი შეურიგებელი იქნებოდა. მისთვის ჰუმანურობა, სიკეთე და ალტრუიზმიც კი მნიშვნელოვანია.

აქედან გამომდინარე მიაჩნია, რომ მგელი ლარსენი, მიუხედავად მისი განათლებისა, მატერიალისტური პრაქტიციზმისა და შრომის მოყვარეობისა უარყოფით პიროვნებად მიაჩნია. უფრო მეტიც, იგი ამბობს: “შევიგრძენი, რაოდენი დანაშაული იყო ამ კაცის არსებობაც კი ამქვეყნად“ (ლონდონი, 1971: 219).

ციტირებული სიტყვები მოწმობენ, რომ ცივილიზებული ადამიანისათვის მიუღებელია მგელი ლარსენისთანა მგლური ბუნების, მგლის თვისებების, კაცთმოძულე და დაუნდობელი ზეკაცი. მაგრამ თავისი სიკეთიდან გამომდინარე, მან თავისი ხელით მიაბარა ლარსენის გვამი უსაზღვრო ოკეანეს. რითიც კვლავ დაამტკიცა, რომ კაცთმოყვარეობა სამყაროს განვითარების აუცილებელი ფენომენია.

დასკვნები: ჯეკ ლონდონის რომანში “ზღვის მგელი“ მგლის მეტაფორული სახის შესწავლისა და ანალიზის შედეგად შეიძლება დავასკვნათ:

1. რომანის მთავარი გმირი მგელი ლარსენი განასახიერებს მგელს ადამიანში. ანუ ნაწარმოების მთავარ გმირში სახიერდება მგლის სასტიკი და დაუნდობელი ბუნება. ამდენად იგი გამოირჩევა გარეგნული აღნაგობით, გონიერებით, ნიჭითა და ამტანობით. მასში კონცენტრირდება ადამიანური და მგლური საწყისები.

2. მგელ ლარსენს აქვს თავისი ჩამოყალიბებული პრინციპები, რომელიც ემყარება ოკეანეში ზღვაოსნობის წესებსა და ტრადიციებს. რაც იმის მანიშნებელია, რომ ლარსენი საზღვაო ცხოვრების პრაქტიკამ და ურთიერთობამ ჩამოაყალიბა ასეთ პიროვნებად. ბავშვობიდანვე მის ფსიქიკაში დამკვიდრებულმა აგრესიულობამ, მხეცურმა დამოკიდებულებამ გემის უფროსების მხრიდან, თავისი შედეგი გამოიღო და სკოლის უნახავ ბავშვზე

გადამწყვეტი გვლენა იქონია, რომ ის მგლის სახედ ქცეულიყო ადამიანთა შორის.

3. მგელი ლარსენის ძირითადი პრინციპია თავისუფლება და დამოუკიდებელი პრაქტიკული ცხოვრება ანუ “საკუარ ფეხებზე დგომა“. ის დიდად აფასებს შრომას და ადამიანის თავისი შრომით საზრდოს და საცხოვრებელი პირობების შექმნას. მისი მრწამსი ცხოვრებაზე უარყოფითია. მას ეს ქვეყანა მხოლოდ მატერილისტურად აქვს გააზრებული და ძლიერთა უპირატესობას აღიარებს, სუსტებთან შეპირისპირებისას. ამ პრინციპებს იგი სპენსერის ფილოსოფიიდანღებულობს.

4. მგელ ლარსენს კომპარტივისტული მეთოდით შეიძლება შევადაროთ ალ. იასალაშვილის რომანის “მგლის ბილიკის“ გმირი გერმან ბაზილი. მათ შორის საერთოა მგლური ბუნება, ძლიერება, ამტანობა, გონივრულობა, მკვლელობა. მათ შორის სხვაობაც დიდია. მგელი ლარსენი თავისი შრომით ცხოვრობს, გერმან ბაზილი მძარცველი, ყაჩაღი და კრიმინალია. იგი დამნაშავეთა სამყაროს ლიდერია ყოფილი საბჭოთა კავშირის მასშტაბით. ლარსენი თავისი გემის “აჩრდილის“ კაპიტანია.

5. რომანში “ზღვის მგელი“ იდეურად წინა პლანზე დგას ჰუმანიზმი და სიკეთე, რომელსაც განასახიერებს პერსონაჟი - მთხრობელი ჰემფრი ვან ვეიდენი, რომელიც მგელს ხედავს არა მარტო ლარსენის მოქმედებაში და აზროვნებაში, არამედ ეკიპაჟის წევრებშიც. ის თავისი რწმენის ერთგულია, ამერიკის ცნობილი ლიტერატორი, რომელსაც სჯერა კაცთმოყვარეობის, ადამიანური ურთიერთობების და მოდისთან ერთად ამ რწმენით აღწევს თავს, როგორც მგელი ლარსენის ტყვეობიდან, ისე უკაცრიელი კუნძულიდან და ბრუნდება სამშობლოში.

6. ჯეკ ლონდონი მგელი ლარსენის მხატვრული სახის შექმნაში აღწევს მაქსიმალურ შედეგს. იგი ქმნის განუმეორებელ გმირს, რომლის მსგავსი ძნელად თუ მოიძებნება ლიტერატურაში. ის არის ორიგინალური პერსონაჟი და სრულიად განსხვავებულია ყოულ ვერნის, დანიელ დეფოს, ჯონათან სვიფტის და სხვათა პერსონაჟებისაგან.

7. ჯ. ლონდონის რომანში მკაცრი რეალისტური ცხოვრების ფონზე, რეალურ გარემოში ასახულია ულტრა მატერიალისტი

გმირი, ნიცშესეული ზეკაცი, რომელიც ნაწარმოებში ასახული სინამდვილის პირობებშია ჩამოყალიბებული.

გამოყენებული ლიტერატურა

იასაღაშვილი, აბას. 1969. მგლის ბილიკი. თბილისი: ნაკადული.

ლონდონი, ჯეკ. 1971. ზღვის მგელი. თბილისი: ნაკადული.

სანადირაძე, გიორგი. 1998. ნადირობა მგლებზე. თბილისი: სამშობლო.

ხუცესი, იაკობ. 2004. შუშანიკის წამება. თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.

ლონდონი, ჯეკ. 1904. The Sea-Wolf. New York: Macmillan.

References

Iasaghashvili, Abas. 1969. Mglis biliki [The Wolf's Path]. Tbilisi: Nakaduli. (in Georgian)

Londoni, Jack. 1971. Zghvis mgeli [The Sea Wolf]. Tbilisi: Nakaduli. (in Georgian)

Sanadiradze, Giorgi. 1998. Nadiroba mglebze [Hunting Wolves]. Tbilisi: Samshoblo. (in Georgian)

Khutsesi, Iakob. 2004. Shushanikis ts'ameba [The Martyrdom of Shushanik]. Tbilisi: Bakur Sulakauri Publishing. (in Georgian)

London, Jack. 1904. The Sea-Wolf. New York: Macmillan. (in English)